

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
बी.ए.भाग ३ सत्र ६ स्वाध्याय प्रश्न
मार्च/एप्रिल २०२६

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. बी.ए. भाग ३ सत्र ६ साठीचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या **अभ्यास केंद्राकडे** जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक व इंग्रजी आवश्यक पेपरकरिता एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहे.स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद/A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व सहा पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam Seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यासकेंद्रावर विहित वेळेत स्वतः पोहोच करावे किंवा पोस्टाद्वारे /कुरिअरद्वारे पाठवावेत. (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) **स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.**
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्याय जमा केल्यानंतर तसेच त्यांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर तेच स्वाध्याय परत जमा करता येणार नाहीत
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील.जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत.
7. स्वाध्याय जमा केलेल्या विद्यार्थ्यांनी संबंधित विषयास अनुत्तीर्ण झाल्यास पुन्हा स्वाध्याय जमा करू नये फक्त अनुत्तीर्ण विषयाची लेखी परीक्षा द्यावी.

8. बी.ए.भाग — ३ चा अभ्यासक्रम शैक्षणिक वर्ष २०२४—२०२५ पासून सुधारित करण्यात आलेला आहे.त्यामुळे स्वयंअध्ययन साहित्याचे अध्ययन करताना विद्यार्थ्यांनी आपल्या विषयाच्या सदर अभ्यासक्रमाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्याचे अध्ययन करावे.सदरचा अभ्यासक्रम www.unishivaji.ac.in या विद्यापीठ संकेतस्थळावर उपलब्ध आहे.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

B.A Part - III Sem. VI Assignment Questions (Languages)
(Marathi, Hindi, English, Ardhamagdhi and Urdu) March/April 2026 Exam

बी. ए. भाग — ३ सत्र — ६ भाषा स्वाध्याय प्रश्न
(मराठी,हिंदी, इंग्रजी, अर्धमागधी व उर्दू) मार्च/एप्रिल २०२६ परीक्षा

बी. ए. भाग ३ करिता प्रवेशित झालेल्या सर्व विषयाच्या विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्पेशल विषयाच्या स्वाध्यायाबरोबर इंग्रजी आवश्यक (English Compulsory) पेपरचे स्वाध्याय जमा करणे अनिवार्य आहे.

बी. ए. भाग ३, सत्र ६ इंग्रजी आवश्यक (English Compulsory)
English for Communication

- 1) Express your disagreement, strong or partial, with the following giving your reason for it:
 1. Indian television channels expose us to Indian ways of life.
 2. Reservation for women in politics and jobs contribute to developing the status of women in society.

OR

- 2) Write Short notes on the following:
 1. Life on a tower
 2. Skavinski's failures
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १२ साहित्यविचार

- १) रस म्हणजे काय? ते सांगून भरताचे रससूत्र सोदहारण स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) 'अभंग' व 'मुक्तछंद' या छंदांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १३ मराठी भाषा व भाषाविज्ञान

- १) ध्वनिपरिवर्तनाची कारणे व प्रकार सांगा.
किंवा
 - २) अर्थपरिवर्तन म्हणजे काय? ते सांगून अर्थपरिवर्तनाचे प्रकार स्पष्ट करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १४ मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (इ.स १५०० ते इ.
स १८००)

- १) संत एकनाथांच्या साहित्याची ओळख करून द्या.
किंवा
 - २) 'बखर' म्हणजे काय? ते सांगून पेशवेकालीन बखरींचा परियच करून द्या.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १५ मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी

- १) आकाशवाणीवरील निवेदनाचे स्वरूप व पद्धती सांगा.
किंवा
 - २) महाराष्ट्र शासनाच्या प्रमाणलेखनविषयक नियमांची चर्चा करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ मराठी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक १६ : वाङ्मय प्रवाहाचे अध्ययन : वैचारिक साहित्य
साहित्यकृती — स्त्री पुरुष तुलना — ताराबाई शिंदे

- १) स्त्रीवादी साहित्याचे स्वरूप थोडक्यात विशद करा.
किंवा
 - २) 'स्त्री-पुरुष तुलना' या ग्रंथातील आशयसूत्रे स्पष्ट करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र क्र. XII : विधा विशेष का अध्ययन

- १) रूपनारायण सोनकर का व्यक्तित्व कृतीत्व का परिचय लिखिए।
अथवा
 - २) नागफणी का प्रमुख पात्र का चित्रित चित्रण कीजिए।
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र XIII : साहित्यशास्त्र और हिंदी ओलाचना

- १) महाकाव्य के भारतीय तत्वों पर प्रकाश डालिए।
अथवा
 - २) उपन्यास का स्वरूप स्पष्ट कीजिये ।
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र XIV : हिंदी साहित्य का इतिहास

- १) रीतीकालिन साहित्यिक परिस्थितियों का चित्रण करें।
अथवा
 - २) आत्मकथा और कथा साहित्य का भेद स्पष्ट करें।
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र XV : प्रयोजनमूलक हिंदी

- १) दूरदर्शन धारवाहिक लेखन के तत्वों की चर्चा करें।
अथवा
 - २) अनुवाद की परिभाषा देकर अनुवाद का स्वरूप स्पष्ट करें।
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ हिंदी
प्रश्नपत्र XVI : भाषा विज्ञान और हिंदी भाषा

- १) भाषा विज्ञान के अध्ययन का महत्व स्पष्ट कीजिए।
अथवा
 - २) भाषा विज्ञान के अध्ययन का साहित्य समाज मनोविज्ञान के साथ संबंध स्पष्ट कीजिए।
-

B.A Part III Sem. VI English
Paper XII : Introduction to Literary Criticism

- 1) Write a note on Wordsworth's concept of poetic diction.
OR
 - 2) Wordsworth's Conception of Poetry and the Process of Poetic Composition. Discuss.
-

B.A Part III Sem. VI English
Paper – VIII : English Poetry

- 1) Write a critical note on the salient features of Twentieth Century Modern Poetry.
OR
 - 2) Write Short- notes on the following.
 1. 'Power' in the poem 'My Last Duchess'.
 2. Symbolism in the poem 'My Last Duchess'.
-

B.A Part III Sem. VI English
Paper – IX : English Drama

- 1) Explain the various types of tragedy according to content.
OR
 - 2) How does Girish Karnad show Rani's life in Nagmandala?
-

B.A Part III Sem. VI English
Paper No – X : English Novel

- 1) Animal Farm as a Satirical Novel. Discuss.
OR
 - 2) Write a character sketch of Rosie in The Guide?
-

B.A Part III Sem. VI English
Paper- XI : Language And Linguistics

- 1) Write a note on Subordination and Coordination.
 - 2) Write Short notes:
 - 1)Active and passive clauses
 - 2) Complex sentences
-

बी ए भाग ३ सत्र ६ अर्धमागधी
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १२ उत्तराध्ययन सूत्र

- १) श्रावक विनयी आणि अविनयी आचरणाची लक्षणे (व्याख्या) स्पष्ट करा..
किंवा
 - २) इंद्राने नमिराजाची परीक्षा का व कशी घेतली ते स्पष्ट करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १३

- १) धूर्ताख्यानमधील पहिल्या अध्यायाचा सारांश देऊन बोध स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) द्रोणाचार्यांच्या जन्माचा वृत्तांत लिहा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १४

- १) पद्मराग मण्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
किंवा
 - २) इंद्रनील मण्याची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६
अभ्यासपत्रिका क्रमांक : १५ मृच्छकटिकम् : अभिज्ञान शांकुतल्म

- १) मृच्छकटिक नाटकाच्या कर्त्याविषयी थोडक्यात माहिती लिहा.
किंवा
 - २) कालिदासाच्या जीवन व साहित्यिक कार्याचा आढावा घ्या.
-

बी ए भाग ३ सत्र ६
अभ्यासपत्रिका क्रमांक १६ : प्राकृत व्याकरणकराचा परिचय

- १) प्राकृत लक्षण ग्रंथाचा परिचय लिहा.
किंवा
 - २) 'प्राकृत सर्वस्व' व्याकरण ग्रंथाचा संक्षिप्त परिचय लिहा
-

Distance Education shivaji university, Kolhapur

B.A Part III (Semester-VI) –2026.

Assignment .VI

Paper no.XII.12

2 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے ۰۰ (10)

1 سرسید احمد خان کے سماجی پہلوؤں پر تفصیلی نوٹ لکھیے ۰

2 سرسید احمد خان کے حیات و ادبی خدمات پر تفصیلی نوٹ لکھیے

Paper no.VIII.8

1 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے ۰۰ (10)

1 اشتہار کی تعریف اور زبان پر روشنی ڈالیے۔

2 اشتہار کے مقاصد بیان کیجیے۔ اشتہار کے ذرائع اور قسمیں پر تفصیلی نوٹ لکھیے؟

Paper no.IX.9

2 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے (10)

1 کارل مارکس کے تنقیدی نظریات پر نوٹ لکھیے ۰؟ 1 2 تنقید کی تعریف اور آغاز و ارتقاء -

3 تنقید و تحقیق کی تعریف اور آغاز و ارتقاء پر تفصیلی نوٹ لکھیے

Paper no.X.10

2 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے ۰۰ (10)

1 رومانی تحریک سے کون وابستہ تھے اس پر تفصیلی نوٹ لکھیے

2 اودھ پنچ کا آغاز و ارتقاء کس طرح ہوا اس پر تفصیلی نوٹ لکھیے

Paper no.XI.11

2 مندرجہ ذیل میں سے سوالات کا جواب تفصیلی میں لکھے (10)

راجندر سنگھ بیدی حیات و ادبی خدمات پر تفصیلی نوٹ لکھیے

2 راجندر سنگھ بیدی کا ناول 'ایک چادر میلی کا خلاصہ' لکھیے..

.....